

Dosar nr. 2r-587/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Secrieru, I. Muruianu)

DECIZIE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Manciu Anatolie, prin intermediul avocatului Cotruță Sergiu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Manciu Anastasia împotriva lui Manciu Anatolie, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2017 Manciu Anastasia, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Manciu Anatolie, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Manciu Anastasia împotriva lui Manciu Anatolie, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată a fost admisă, s-a desfășurat căsătoria încheiată la 22 ianuarie 2016 între Manciu Anatolie și Manciu (Popa) Anastasia, s-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX cu mama Manciu Anastasia și s-a încasat pensia de întreținere a copilului minor de la Manciu Anatolie în beneficiul Anastasiei Manciu în mărime de 6 000 de lei lunar, începând cu 27 octombrie 2017 și până la atingerea majoratului de către copil. S-a încasat taxa de stat la eliberarea certificatului de divorț

în mărime de 200 de lei de la Manciu Anatolie și suma de 2160 de lei cu titlu de taxă de stat.

La 26 aprilie 2019, Manciu Anatolie, prin intermediul avocatului Cotruță Sergiu, a declarat apel împotriva hotărârii din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie micșorată pretenția reclamantei de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor de la 6 000 de lei la 1000 de lei, anularea încasării sumei de 2160 de lei cu titlu de taxă de stat. Totodată indicat că cererea de apel cu indicarea tuturor motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și cererea de repunere în termen a cererii de apel va fi depusă ulterior întocmirii hotărârii primei instanțe.

La 14 iunie 2019, Manciu Anatolie, prin intermediul avocatului Cotruță Sergiu, a depus cerere de repunere în termen a apelului, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului.

În susținerea cererii a indicat că la 28 februarie 2018 a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, însă nu a cunoscut despre cererea de concretizare a pretențiilor din 19 februarie 2018. Respectiv, recunoașterea de către apelant a acțiunii depuse la 27 octombrie 2017, nici într-un caz nu înseamnă, în mod implicit, și recunoașterea acțiunii concretizate din 19 februarie 2018.

Prin încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului depusă de Manciu Anatolie, prin intermediul avocatului Cotruță Sergiu, și a fost restituit apelantului cerea de apel cu toate actele anexate.

La 21 august 2019, Manciu Anatolie, prin intermediul avocatului Cotruță Sergiu, a declarat recurs împotriva încheierii din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și repunerea în termenul de declarare a cererii de apel.

În motivarea cererii a invocat că consideră încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău neîntemeiată și contradictorie.

Astfel, recurentul a relevat că actul procedural a fost îndeplinit în interiorul termenului de 30 de zile de la data când a cunoscut despre hotărârea pronunțată. Mai mult, au fost prezentate probe care atestă temeinicia depășirii termenului de procedură, iar instanța de apel urma să repună cererea în termen.

Ținând cont de cele enunțate, Manciu Anatolie, prin intermediul avocatului Cotruță Sergiu a concluzionat că cererea de repunere în termen este temeinică și fondată, iar încheierea contestată a instanței de apel neîntemeiată și nefondată, care urmează a fi casată cu pronunțarea unei noi încheieri de admitere a solicitărilor indicate și cu pronunțarea unei decizii de casare parțială a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 20 iunie 2019, și a fost expediată în adresa recurentului la data de 30 iulie 2019 (f.d. 81). Conformarea privind recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe, recursul declarat de către Manciu Anatolie, reprezentat de avocatului Cotruță Sergiu la 21 august 2019, se consideră a fi depus în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Manciu Anatolie, reprezentat de avocatului Cotruță Sergiu, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de Manciu Anatolie, reprezentat de avocatului Cotruță Sergiu, rezultă că, recurentul nu este de acord cu încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și restituit apelul, ca fiind depus tardiv.

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a prezentat motive care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare, justă.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 26 aprilie 2018 (f.d. 42).

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul reține că, cererea de apel depusă de către Manciu Anatolie, prin intermediul avocatului Cotruță Sergiu împotriva hotărârii, a fost înregistrată la 26 aprilie 2019 (f.d.76).

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a menționa și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care indică că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 26 aprilie 2018, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 28 mai 2018, aceasta fiind ultima zi de declarare a apelului, cu toate acestea, apelul a fost declarat abia la 26 aprilie 2019, fapt ce denotă încălcarea termenului legal în interiorul căruia apelantul putea să-și exercite dreptul de a contesta hotărârea instanței de fond.

Cât privesc argumentele recurentului Manciu Anatolie, prin intermediul avocatului Cotruță Sergiu precum că, a omis întemeiat termenul de declarare a

apelului pe motiv că nu a participat la ședința de judecată când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii și a luat cunoștință de hotărârea instanței de fond la 08 aprilie 2019, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse. Or, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.155 din 05 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din momentul primirii copiei hotărârii sau a dispozitivului acesteia, cum prevedea anterior norma procesuală.

Aici se menționează că, recurentul prin lege era obligat să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, apelantul urma să întreprindă toate măsurile necesare, de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvârșire de către ultimul.

Alte circumstanțe în motivarea repunerii în termen a apelului nu au fost invocate.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit.b), instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și corect a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Cod de procedură civilă expres prevede că participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În circumstanțele descrise instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului declarat de Manciu Anatolie, prin intermediul avocatului Cotruță Sergiu pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sânt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Manciu Anatolie, prin intermediul avocatului Cotruță Sergiu.

Se menține încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Manciu Anastasia împotriva lui Manciu Anatolie, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat